

УДК 614.2+614.4:37.04

DOI: <https://doi.org/10.22141/2308-2097.58.4.2024.645>

Чабан М.П.¹, Шевцова З.І.², Гапонов В.В.³

¹ Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія, м. Дніпро, Україна

² ДУ «Інститут гастроентерології НАМН України», м. Дніпро, Україна

³ Дніпровський державний медичний університет МОЗ України, м. Дніпро, Україна

Загадка Тараса Білозерського, доктора і фабриканта

For citation: Gastroenterologia. 2024;58(4):324-329. doi: 10.22141/2308-2097.58.4.2024.645

Резюме. У статті розповідається про походження Тараса Білозерського — сина близьких друзів видатного українського поета Тараса Шевченка. Увага приділяється медичній кар'єрі Тараса Білозерського: участі в боротьбі з епідемією холери на Кавказі та в Криму, роботі ординатором в Обухівській лікарні. Подано перелік його наукових праць. Описано шлях, який пройшов медик: від лікаря до знаного нафтопромисловця, заводчика і домовласника. Показано його життя в еміграції.

Ключові слова: Василь Михайлович Білозерський; Надія Олександрівна Білозерська; Тарас Білозерський; Микола Білозерський; поет Тарас Шевченко; письменники Пантелеймон Куліш і Ганна Барвінок; Кирило-Мефодіївське товариство; епідемія холери; Обухівська лікарня; хутір Мотронівка; Чернігівщина; нафтопромисловець і заводчик

Традиції доброчинності й милосердя склалися в Україні впродовж століть і споконвіку притаманні українській душі. У XIX — на початку XX століть добродійництво набуває особливого поширення серед представників відомих родин: Чиколенків, Ханенків, Смиренків, Терещенків, Бродських та інших. Не стали винятком й катеринославські меценати, серед них Родзянки, Урусови, Василенки, Хрінникови, Алексеєви, Миклашевські, Струкови, Капністи, Пчолкіни, Алексеєнки, Ілляшенки, Куліченки, Кудашеви та інші. Розвиток і вдосконалення надання медичної допомоги були б недостатньо ефективними без підтримки так званих попечителів (опікунів). Представники медичного кола завдяки своїм можливостям теж займалися благодійністю. Не була винятком і родина Білозерських.

Походження

За рік до своєї смерті, 16 березня 1860 року, Тарас Шевченко отримав у Петербурзі лист від свого приятеля, що жив там же, Василя Білозерського. У Василя щойно народився син, і щасливий батько прагнув поділитися радістю: «Поспішаю, дорогий наш Кобзарю, Тарасе Григоровичу, з вісткою: сьогодні ранком, у пів-четвертій годині дав нам Бог сина. Маємо надію,

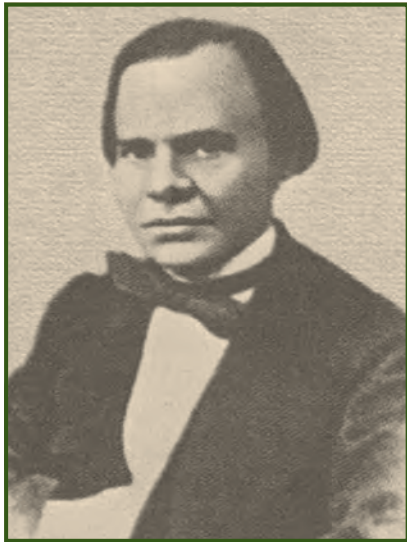

Герб роду Білозерських

© 2024. The Authors. This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License, CC BY, which allows others to freely distribute the published article, with the obligatory reference to the authors of original works and original publication in this journal.

Для кореспонденції: Гапонов В.В., Дніпровський державний медичний університет, вул. Вернадського, 9, м. Дніпро, 49044, Україна; e-mail: v_gaponov@ukr.net
For correspondence: Volodymyr Gaponov, Dnipro State Medical University, Vernadsky st., 9, Dnipro, 49044, Ukraine; e-mail: v_gaponov@ukr.net

Full list of authors information is available at the end of the article.

**Член Кирило-Мефодіївського товариства
Василь Михайлович Білозерський,
батько Тараса Білозерського**

**Надія Олександрівна
Білозерська,
мати Тараса Білозерського**

що Ви не одмовитесь з нами покуматися. Жінка моя перва захотіла, щоб Ви, а не хто інший, були хрещеним батьком. Благословіть же малого козака на виріст і на розум...» [1].

Дивна річ: знайти яку-небудь документально підтверджену інформацію про те, чи став Т.Г. Шевченко хрещеним батьком народженого хлопчика, не вдалося. Щоправда, академік Кирило Студинський 1936 р. у Львові написав статтю про Василя Білозерського, у якій мимохідь торкнувся цього питання, зокрема процитував сестру Білозерського — Ганну Барвінок. Жінка писала 22 жовтня 1906 р. у Відень докторові Івану Пулію: «Брат Василь, великий освічений і поетичний чоловік, прихильний до інтересів рідної України, знав усі подробиці української мови — пісні, прислів'я, і не навчив своїх дітей; вельми схибнув проти рідної матері України...»

У свою чергу, Кирило Студинський від себе додав: «Чоловік із жіночим серцем», В. Білозерський, як сам собі характеризував, не мав настільки сильної волі, щоб його син, а хрещеник Тараса, не пропав для українства» [2]. І ось тут починається низка загадок. Отже, у Шевченка був хрещений син на прізвище Білозерський? Те, що наш персонаж носив ім'я Тарас, звичайно, не випадково. Його батьки назвали сина на честь Кобзаря. Але як він міг бути його хрещеником? Шевченко помер у 1861 р. Тарас Білозерський, за наявними в нас даними, народився в 1863 р. Можливо, був ще один син? Чи Тарас Білозерський народився таки 16 березня 1860 року, а в архівний матеріал вкралася помилка (1863 рік замість 1860-го)?

Відомо, що у Василя та Надії Білозерських було троє дітей — Тарас, Микола і Лідія. Отже, майбутній нафтовий король і ділок Тарас Васильович Білозерський народився 17 червня 1863 року. Добре, помилка могла вийти з роком. Але і дата не збігається! 17 червня замість 16 березня. Можна припустити, що в Білозерських народився хлопчик у березні 1860 року, його хрестив Тарас

Шевченко, потім малий помер і нового сина назвали знову Тарасом... Але це лише припущення.

У загальному гербовнику дворянських родів Російської імперії подано герб роду Білозерських. У срібному хвилеподібно пересіченому щиті зображено дев'ять лазурових риб, які плывуть діагонально, у три ряди. У червленій главі щита — срібний тесак із золотою рукояткою. Щит увінчаний дворянським коронованим шоломом. Нашоломок: малоруський козак у своєму вбранні, який тримає у правій руці срібну шаблю із золотою рукояттю. Шар: праворуч — лазуровий зі сріблом, ліворуч — червлений зі сріблом. Девіз: «Обов'язок воїна — відвага» зі срібними літерами на лазуровій стрічці.

Тарасів батько, Василь Михайлович Білозерський (1825–1899), був одним з організаторів Кирило-Мефодіївського товариства, приятелем Тараса Шевченка, видавав у Петербурзі український журнал «Основа» (1861–1862) [3]. Старший брат Василя, Віктор Михайлович, допомагав у поліпшенні долі кирило-мефодіївців після викриття товариства навесні 1847 року. Зокрема, займався справами свого молодшого брата Василя і зятя Пантелеймона Куліша, які під час слідства перебували в Петропавлівській фортеці. А ще він підтримував молодшу сестру Олександру Білозерську-Куліш (у майбутньому письменницю Ганну Барвінок) [4, 5].

У своїх поїздках по Україні ми не могли оминати хутір Мотронівка Черкаської області. Там поховані представники родів Білозерських і Кулішів: Василь Білозерський, його сестра Олександра та її чоловік Пантелеймон Куліш. Наш земляк письменник В. Домонтович (Віктор Платонович Петров) присвятив амуричним справам Тарасового дядька твір «Романи Куліша».

Мати Тараса, Надія Олександрівна, у дівочтві Ген (1828–1912), яка в 1856 р. стала дружиною Василя Михайловича, — історик літератури, перекладач, літератор, журналіст. А ще до 1878 року — завідувача Петербурзькими вищими жіночими курсами. Деякий час вона була секретарем Миколи Костомарова.

**Письменник Пантелеймон
Олександрович Куліш,
дядько Тараса Білозерського**

**Письменниця Ганна Барвінок
(Олександра Михайлівна
Білозерська, по чоловіку Куліш),
тітка Тараса Білозерського**

**Тарас Шевченко.
Фото 1860 року**

Творча спадщина Надії Білозерської:

1. Історико-літературний нарис «Василий Трофимович Нарезный» (1896 р., близько 300 сторінок), удостоєний Уваровської премії.
2. Нарис «Царское венчание в России» (1896 р., 118 стор.).
3. Переклад разом з Марком Вовчком «Истории человеческой культуры» Георга Фрідріха Кольбе (1800–1884).
4. Самостійний переклад російською праці «Записки о Московии XVI века сэра Джерома Горсея» (1909).
5. Переклад творів Генрі Джеймса Самнера Мейна (1822–1888), Людвіга Фрідлендера (1824–1909), Чарльза Кінгслі (1819–1875).

З 1858 року сім'я Білозерських жила в Петербурзі. У 1867 році подружжя Білозерських розлучилося.

Особова справа Т.В. Білозерського в Петербурзькій Обухівській лікарні знайдена провідним генеалогом Росії Андрієм Шумковим, за що ми висловлюємо йому свою вдячність. Інформацію про Тараса Васильовича містить і «Формулярный список младшего ординатора Санкт-Петербургской городской Обуховской больницы, сверхштатного медицинского чиновника при медицинском департаменте Министерства внутренних дел, доктора медицины, надворного советника Т.В. Белозерского» (складений у 1901 році), з якого довідуємося про професійний шлях нашого героя.

Народився Тарас Васильович 17 червня 1863 року, православний, із дворян. Після закінчення курсу в Імператорській військово-медичній академії визнаний 25 листопада 1889 року «лекарем». 4 грудня 1889 р. йому виданий диплом № 438/5149. На його прохання допущений до виконання обов'язків понадштатного ординатора Обухівської лікарні. 29 листопада того ж року Тараса Білозерського відрядили до Імператорської військово-медичної академії для наукового вдосконалення на 11 місяців із призначенням на посаду молодшого понадштатного медичного чиновника при Медичному

департаменті з 1 лютого 1890 р. Потім ще перебув у від'їзді туди ж з 1 лютого по 1 травня 1891 року та з 1 січня 1892 року — на десять місяців.

Боротьба з холерою

Важливою сторінкою в професійній медичній діяльності Тараса Білозерського була боротьба з холерою — хворобою, що лютувала в ті часи. Молодого лікаря відправили в розпорядження Головного начальника цивільної частини на Кавказі для участі в ліквідації холери з 28 червня по 22 вересня 1892 року. За відмінну працю в боротьбі з епідемією (1892 рік) 10 червня 1894 року його нагородили орденом Святої Анни 3 ступеня. А ще лікар був з 28 лютого 1893 року в розпорядженні правління товариства Грязе-Царицинської залізниці для вжиття заходів проти холерної епідемії.

Мав Тарас Білозерський і заслуги перед Кримом. Лікаря відправили в розпорядження таврійського губернатора для боротьби з епідемією холери і посилення карантинного нагляду в Євпаторійському карантинному агентстві з 21 серпня по 13 жовтня 1893 року.

Медична кар'єра

Спеціальною постановою конференції Імператорської військово-медичної академії, яка відбулася 4 травня 1896 року, Тарас Білозерський був удостоєний ступеня доктора медицини. Диплом виданий від 30 травня 1896 року за номером 498-3737. Також Т.В. Білозерського затвердили титулярним радником 5 липня 1896 року зі старшинством з 1 лютого 1890 року. У колезькі асесори поставлений 21 грудня 1896 року зі старшинством з 1 лютого 1893 року, у надвірні радники — 15 березня 1897 року зі старшинством з 1 лютого 1897 року. Наказом Санкт-Петербурзького градоначальника від 9 лютого 1901 року його призначили молодшим ординатором Обухівської лікарні з 28 листопада 1900 року. 21 червня 1901 р. Тарас Білозерський став понадштатним старшим медичним чиновником при медичному департаменті

МВС. Звільнений зі служби на його прохання 22 травня 1905 року через розлад здоров'я [8]. У 1905 році Т. Білозерський проживав за петербурзькою адресою: Загородний пр., б. 27. Відомо, що 1 червня 1918 року лікар просив департамент МВС повернути йому ті документи, які він не взяв при звільненні.

В електронному каталозі Російської державної бібліотеки ми виявили дві медичні праці Тараса Васильовича:

1. Материалы для описательной бактериологии острых эпидемических желудочно-кишечных катаров: Диссертация на степень доктора медицины Т.В. Белозерского / Из лаборатории Обуховской городской больницы. Серия докторских диссертаций, допущенных к защите в Императорской военно-медицинской академии в 1895—6 учебном году. Санкт-Петербург: «Центр», типо-литография М.Я. Минкова, 1896. Дали опис в РДБ: «146, [6] с., 4 л. цв. ил. 22».

2. Случай анкилозирующего ревматизма / [Соч.] Д-ра Т.В. Белозерского; (Из нервного отделения Обуховской больницы). [Санкт-Петербург]: тип. Стасюлевича, ценз. 1900.

Мабуть, на підставі «Российских медицинских списков» бібліотека вказала рік народження Тараса Білозерського 1863-й. Це вже друге джерело, що спростовує версію, нібито Тарас Васильович був хрещеним сином Тараса Шевченка. У 1893 році його адреса в Петербурзі — вулиця Ямська, 23. Місце роботи — понадштатний ординатор в Обухівській лікарні («Фонтанка, д. 106 и Загородный, 47»). Тоді ж він фігурує й у списку тимчасових санітарних лікарів. І нарешті, в загальноміському списку «Практикующие врачи» проти його прізвища зазначено: «Внутренние и нервные (болезни)» [6].

Продовжимо наші дослідження в довідниках і адресних книгах. Так, адресна книга 1897 року сповіщає про нашого героя все те ж: «Белозерский Тарас Васильевич, практикующий врач, ординатор Обуховской больницы, Загородный, 27—19» [7, с. 149]. Будинок, в якому він жив, належав князівнам Ерістовим. Раніше він понадштатний ординатор Обухівської лікарні. У списку «Врачебный персонал улицами города» його адреса змінена з домашньої на роботу: «Загородный, 27» [7, с. 2760] і «Лештуков пер., 19» [7]. У списку «Врачебный персонал по специальностям» вказано те ж саме з додаванням «Вн. и нервн. Ежедн. от 4—5 ст.». У 1898 і 1904 роках Тарас Білозерський значиться як доктор медицини. Адреса: Загородный, 27—19 (кут Лештукова). У 1904 році — Обухівська лікарня, лікарня Товариства лікарської допомоги, директор товариства «Нафта».

Особисте життя

11 квітня 1890 року Тарас Білозерський поєднався шлюбом у церкві Петербурзької імператорської медико-хірургічної академії з Ольгою Флорентіївною Чайковською. З причини невірності Тараса Васильовича шлюб розірвано наказом Св. Синоду від 10 лютого 1898 р. № 873, з дозволом позивачці Ользі Флорентіївні, як першошлюбній, яка має ще молоді роки, вступити в новий шлюб, із засудженням відповідача Тараса Васильовича на повсякчасну безшлюбність. Її сестра, Тетяна

Хутір Мотронівка на Чернігівщині. Історико-меморіальний музей-заповідник «Ганнина пустинь». Тут жив Пантелеймон Куліш із дружиною Ганною Барвінок

Флорентіївна Чайковська, стала учасницею революційної організації «Народна воля». А хто ж ця жінка, через яку наш герой був так суворо засуджений? Це нам поки невідомо.

Ядро революційної народницької організації «Чайковці» становили студенти медико-хірургічної академії. Головним завданням гуртка, крім самоосвіти, було об'єднання передового студентства Петербурга та інших міст, пропаганда серед робітників і селян з метою підготовки соціальної революції.

Брат Микола Білозерський

У довіднику за 1896 рік знаходимо вже двох Білозерських — братів Миколу Васильовича і Тараса Васильовича. Микола був названий на честь Миколи Івановича Костомарова, який став його хрещеним батьком, а хрещеною матір'ю обрана Олександра Білозерська-Куліш (сестра Василя Михайловича). Микола скінчив Лісотехнічну академію в Санкт-Петербурзі, мешкав на Василівському острові, 10 лінія, 5. Колезький асесор Микола Васильович Білозерський працював на скромній чиновницькій посаді в 7 відділенні лісового департаменту Міністерства землеробства та державних маєтностей. А ще він захоплювався збиранням античних, виключно грецьких, монет. Обирався дійсним членом Імператорського археологічного інституту в Петербурзі.

Хутір Мотронівка. Могили Пантелеймона Куліша, Ганни Барвінок і Василя Білозерського

У 1903 році з передмовою Миколи Білозерського вийшла його невелика «Справочная книга для коллекционеров памятников старины в России (преимущественно монет)» [9]. Це видання, виявляється, і понині має попит, передруковане фотоспособом у сучасному російському журналі «Антиквариат» у 2008 році.

Заводчик, нафтопромисловець

Як же лікар, який працював у лікарні для бідних людей, раптом став великим заводчиком, пов'язаним із товариством «Нафта»? Завдяки чому злетіла вгору зірка Тараса Білозерського? Чому фортуна стала прихильною до нього? Може, зіграла свою роль поїздка на Кавказ для боротьби з холерою влітку й восени 1892 року? А може, знайомство з дуже впливовою жінкою? Це поки що наші припущення.

Ось що написано про нього в історико-біографічному довіднику Михайла Баришнікова «Деловой мир России» (1998): «Белозерский Тарас Васильевич. Крупный предприниматель, домовладелец, штатный врач Обуховской больницы для бедных, статский советник. В 1899 занял директорский пост в одном из крупнейших нефтепромышленных обществ — Русском товариществе «Нефть». Владелец нефтеносных участков в Бакинском районе. Был председателем правления девяти компаний: «Биохром», Подрядного бурения, «Каспийский машиностроительный завод», «И.Ф. Колесников», «А.С. Меликов», «Металлизатор», «Нефть», «Нафталанское нефтепромышленное», «Р. Голик и А. Вильборг».

В пятнадцати других обществах был членом правления: АРМО, Апшеронское нефтяное, «Арамазд», Волго-Черноморское, «Варинские заводы», «Лианозова Г.В. и сыновья», «Мантышев А.И. и К», «Молот», «Русская Пущолоана», «И.Н. Тер-Акопов», «Эмба», «М.Г. Алибегов», нефтепромышленное и разведочное, Терское и Петербургское нефтепромышленные общества. В деловых операциях поддерживался Русско-Азиатским банком» [10].

У довідниках «Весь Петербург» Тарас Білозерський фігурує постійно. Виявилось, що він став директором

товариства «Нафта» не в 1899 році, як писав М. Баришніков, а як мінімум на три роки раніше. Тарас Білозерський жив усе на тій же Ямській, 23. У тій же книзі він значиться і як житель «Разъезжей улицы», 23 (може, це інша назва Ямської?), будинок швейцарського громадянина Федора Федоровича Вебера. Вказаний керуючий будинком, і жодних інших мешканців.

У тому ж 1896 році Тарас Білозерський уже фігурував серед керівництва товариства «Нафта», контора якого розташовувалась у Петербурзі на Іванівській, 12–6. Головою правління був В.П. Брадке, а директорами — А.Е. Сувчінський і Т.В. Білозерський [8, с. 2236]. На початку ХХ століття Тарас Білозерський став головою однієї з найбільших нафтопромислових компаній Росії. Сучасники-англійці називали Етьєна (Степана) Ліанозова з «Товариства нафтового виробництва Р.М. Ліанозова і синів» і Тараса Білозерського двома найбільш впливовими ділками в російській нафтовій промисловості.

У 1910-х роках Тарас Білозерський (мешкав на вул. Жуковського, 15) — гласний Петроградської міської думи, статський радник, фабрикант, відомий підприємець і заводчик — входив у правління п'ятнадцяти столичних нафтових компаній, а ще обіймав керівні посади в численних фірмах, правління яких перебувало поза столицею. Тарас Васильович володів нафтовими ділянками в Бакинському районі, був директором, головою та членом правління багатьох бакинських компаній. А ще — одним з керівників Волзько-Чорноморського торгово-промислового акціонерного товариства. У травні 1915 року Тарас Білозерський з колегами займається золоторудними родовищами. Білозерському та його колегам надано право оренди золотомісної ділянки на річці Вовчій, що на Чукотському півострові, для розробки покладів золота.

Наш промисловець був вкладником акціонерного товариства «Биохром», заснованого піонером кольорової фотографії Сергієм Михайловичем Прокудіним-Горським (1863–1944), який увічнив себе на березі однієї з річок. Фірма впроваджувала винаходи у сфері кольорової фотографії, кінематографії та друкарської справи. Напередодні Лютневої революції 1917 року Білозерський, сподіваючись на підтримку влади, підготував проект участі компанії у створенні патріотичних кінострічок, але не встиг його здійснити.

Багатий домовласник

Маючи значні статки, Тарас Білозерський придбав будинок у Петербурзі на Великій Дворянській, 25 (за радянських часів вулиця Куйбишева), збудований у 1874 році архітектором А. Парландом для спадкової почесної громадянки В.Р. Глушкової. На вимогу господаря Т. Білозерського архітектор А. Оль перебував споруду в неокласичному стилі. Цей гарний особняк зберігся до нашого часу. Нині в ньому функціонує дитяча міська поліклініка № 19.

А ще Тарас Васильович Білозерський придбав дорогу нерухомість у дачній замиській місцевості — в селищі Каннельярві (Kanneljärvi) під Петербургом на озері з такою ж назвою. Список власників чудових дач складався з 22 осіб. Серед них значився й Тарас Білозерський.

Фотограф Сергій Прокудін-Горський

Також знаходимо його ім'я серед землевласників в Алушті. Це сталося через В.І. Стахеєва, з яким вони розробляли нафтові родовища в Західному Казахстані (нині місто Емба в Актюбінській області). В. Стахеєв перекачував величезні гроші з державної скарбниці, отримавши контракт на постачання хліба в армію. У січні 1919 року Тарас Білозерський ще значився серед алуштинських землевласників (назва місцевості «Професорський куточок»). За радянських часів цей район міста перейменовано на «Робочий куток», нині повернено первинну історичну назву.

В еміграції

Після революції Тарас Білозерський опинився в еміграції в Парижі. Одне з небагатьох свідчень знаходимо в книзі Олега Платонова «Таємна історія масонства». Улітку 1920 року в Парижі була створена «Российская финансовая, промышленная, торговая ассоциация», переважно з російських масонів. Серед членів ради був і Тарас Білозерський. Банкіри й підприємці, які входили до цієї асоціації, активно фінансували органи її друку та масонські заходи. За даними дослідника білого руху Сергія Володимировича Волкова, нафтопромисловець Тарас Володимирович Білозерський у 1920–1921 роках був членом «Ділового комітету» для допомоги російській армії в боротьбі з більшовиками. Помер Тарас Білозерський 19 вересня 1925 року в Парижі.

Ось такий лабіринтовий шлях пройшов Тарас Білозерський: від звичайного лікаря — до нафтового магната. З часом від лікарської практики він відмовився, надавши перевагу бізнесу. Напевно, допомогло і впливове оточення, і власні підприємницькі риси характеру, інтуїція, удача й незнаний нами подарунок долі. Так вдало склалися пазли. Нам, українцям, шкода, що син близьких друзів Тараса Шевченка, на жаль, був втраче-

ний для України.

References

1. Borodin VS, Movchanjuk VP, Pavljuk MM, Smiljans'ka VL, Chamata NP, authors; Borodin VS, editor. *Letters to Taras Shevchenko*. Kyiv: Naukova Dumka; 1993. 145 p. Ukrainian.
2. Studynskij K. *Vasyl Mykhajlovych Bilozerskyj, his biography, «Osnova» and connections with Galicia*. *Nasha kultura*. 1936;(8-9):571-583. Ukrainian.
3. Bernshtejn MD, author; Bileckij OI, editor. «Osnova» magazine and Ukrainian literary process of the late 50s-60s of the 19th century. Kyiv; 1959. 216 p. Ukrainian.
4. Levenec JuA. *Vasyl Bilozerskyj*. *Ukrainian Historical Journal*. 1994;(2-3):84-93. Ukrainian.
5. Petrov V. *Shevchenko, Kulish, V Bilozerskyj - their first meetings*. *Ukraine: scientific bimonthly Ukrainian studies journal*. 1925;(1-2):42-50. Ukrainian.
6. *Iablonskii PO, editor. Address book of the city of St. Petersburg for 1892*. SPb; 1893. 1094 p. Russian.
7. *Iablonskii PO, editor. Address book of the city of St. Petersburg for 1897*. SPb; 1893. 2771 p. Russian.
8. *Belozerskyj N. Reference book for collectors of ancient monuments in Russia (mainly coins)*. SPb; 1903. 65 p. Russian.
9. *Baryshnikov MN. Business world of Russia: historical and biographical handbook*. SPb: Iskusstvo-SPB; 1998. 445 p. Russian.

Отримано/Received 23.09.2024

Рецензовано/Revised 28.10.2024

Прийнято до друку/Accepted 02.11.2024 ■

Information about authors

M.P. Chaban, Dnipropetrovsk Regional Universal Scientific Library named after the First Slavic teachers Cyril and Methodius, Dnipro, Ukraine
Z.I. Shevtsova, State Institution "Institute of Gastroenterology of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine", Dnipro, Ukraine
V.V. Gaponov, Dnipro State Medical University, Dnipro, Ukraine; e-mail: v_gaponov@ukr.net

Conflicts of interests. Authors declare the absence of any conflicts of interests and their own financial interest that might be construed to influence the results or interpretation of their manuscript.

M.P. Chaban¹, Z.I. Shevtsova², V.V. Gaponov³

¹ Dnipropetrovsk Regional Universal Scientific Library named after the First Slavic Teachers Cyril and Methodius, Dnipro, Ukraine

² State Institution "Institute of Gastroenterology of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine", Dnipro, Ukraine

³ Dnipro State Medical University, Dnipro, Ukraine

The mystery of Taras Bilozerskyi, doctor and manufacturer

Abstract. The article explores the distinguished heritage of Taras Bilozerskyi, the son of close friends of the prominent Ukrainian poet Taras Shevchenko. It delves into Bilozerskyi's medical career, highlighting his contribution to combating the cholera epidemic in the Caucasus and Crimea, as well as his role as a resident doctor at Obukhiv hospital. The article also presents a list of his scientific publications. Furthermore, it traces his journey from a doctor to

a prominent oil producer, breeder and landlord. His life in exile is also shown.

Keywords: Vasyl Mykhailovych Bilozerskyi; Nadiia Oleksandrivna Bilozerska; Taras Bilozerskyi; Mykola Bilozerskyi; poet Taras Shevchenko; writers Panteleimon Kulish and Hanna Barvynok; Brotherhood of Saints Cyril and Methodius; cholera epidemic; Obukhiv hospital; Motronivka farm; Chernihiv region; oil producer and breeder